

АЛЕКСІЄВИЧ Світлана Олександрівна (Алексієвич Святлана Аляксандраўна; 31. 05. 1948, Станіслав, нині Івано-Франківськ) — білоруська письменниця. Пише російською мовою. Член СП СРСР (1983), чл. Білорус. ПЕН-центру (1989). Премія ім. М. Островського СП СРСР (1984), премія ім. К. Федіна (1985), премія ім. Ленін. комсомолу (1986), Державна премія СРСР (1985). Батько, сільс. учитель, відбував військ. службу в Україні; після демобілізації разом з родиною повернувся додому, у Білорусію. Закін. Мінський університет (1972). Працювала в школі (1965–66), редакціях низки газет та ж. «Неман». Літ. діяльність розпочала 1975. Пробувала себе в різних жанрах, доки не натрапила на відкритий А. Адамовичем «роман-свідчення», «роман-ораторію» (сама називає його «жанром людських голосів»). 1978 написала кн. «У войны не женское лицо» (1985), укладену з розповідей жінок-фронтовичок, що змогла

вийти друком лише з початком перебудови (у Білорусії розсипали в наборі за вказівкою тодіш. ЦК Комуніст. партії Білорусії) — і одразу принесла авторці всесоюзне визнання та низку престиж. премій і нагород. Відтоді кожна з наступ. книжок А. — «Последние свидетели: сто детских рассказов» (1985), «Цинковые мальчики» (1991), «Очарованные смертью» (1993) і «Чернобыльская молитва: хроника будущего» (1997; усі — Москва) — мала широкий громадський розголос (а кн. «Цинковые мальчики» спричинилася навіть до суд. справи, припиненої стараннями міжнар. громадськості). Усі ці книги належать до циклу «Человек знакомый», над яким працює й нині. Твори А. багато разів інсценізувалися в різних європ. країнах, а також екранізувалися; вона є автором 21-го документал. кіносценарію та 3-х п'єс. На батьківщині А. нині перебуває у «чорному списку»: її творів не друкують. Книжки А. перекладено у 21-й країні світу і відзначено багатьма міжнар. преміями: ім. К. Тухольського «За мужність і гідність у літературі» (Шведський ПЕН-клуб), премією ім. А. Синявського «За шляхетність у літературі», рос. незалеж. премією «Тріумф», Ляйпциз. премією «За європейське порозуміння-98» і другою нім. премією «За кращу політичну книгу», премією «Срібний голуб» Міжнар. кінофестивалю у Ляйпцизі.

Основні твори

укр. перекл. – Чорнобиль: хроніка майбутнього. К., 1998.

Рекомендована література

1. Полек В. Біографічний словник Прикарпаття. Ів.-Ф., 1993.

О. С. Забужко

Бібліографічний опис:

Алексієвич Світлана Олександрівна / О. С. Забужко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43731>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).